



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: **Zkvalitnění výukového zázemí ZŠ Poběžovice**

Registrační číslo projektu: **CZ.1.07/1.4.00/21.0039**

Číslo a název oblasti podpory: **7.1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách**

Název šablony klíčové aktivity: **I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti**

Vzdělávací oblast: **III. Světová básnická díla**

Číslo a název vzdělávacího materiálu: **III./1/3/ Zdechlina očima Ch.Baudelaiera**

Zpracovala : **Mgr. Miroslava Šebestová**

Stručný popis využití:

Materiál je zaměřen na inovaci výuky literární výchovy pro 2. stupeň základní školy.

Je určen pro samostatnou i skupinovou práci s dětmi..

Přináší vhodný návod, jak přitažlivě pracovat s rozбором konkrétního textu autora, umět ho recitovat, pochopit očima básníka a porozumět mu správně.

Při něm využívá všech požadovaných odborných termínů literární výchovy, vede k jejich pochopení, k upevnění.

Rozborem básně je žák veden i k hlubšímu zamyšlení nad přírodou a vztahem člověka k ní.

A nyní se budeme věnovat rozboru jedné z Baudelaierových básní s názvem **Zdechlina**:
Co si před recitací představíš pod tímto pojmem? A teď se plně soustřed'

Zdechlina /úryvek/

Vzpomeňte, duše má, nač za letního rána,
jak stvořeného pro lásku,
jsme přišli: u cesty zdechlina rozežraná
na horkém loži z oblázků,

Na tuto hnilobu zářilo slunce zlobně,
jak dopéci by chtělo tu
a velké Přírodě zas vrátit stonásobně,
co spojila kdys v jednotu;

a nebe patřilo, jak zdechlina v své slávě
jako květ rozvíjí se dál.
Takový silný puch, že vy jste z toho v trávě
div neomdlela, na nás vál.

A mouchy bzučely nad břichem, z jehož hnilob
dralo se černo páchnoucích
pluků larv, valících se jako černý sirob
podél těch cárů živoucích.

To všechno klesalo a stoupalo jak vlna,
či perlilo se praskajíc;
to tělo, řekl bys, nafouklé mlhou zplna,
množí se, žije ještě víc.

- A přece jedenkrát budete, není zbytí,
jak tohle svinstvo plné much,
vy, hvězda očí mých, vy, slunce mého žití,
vy, vášeň má i strážný duch!

Ano! jak tohleto, královno spanilosti,
svátostmi zaopatřenou
vás dají do země práchnivět mezi kosti,
pod tučnou trávu zelenou.

Pak rcete, krásu má, těm červům, kteří v šeru
polibky žrát vás budou dál,
že božskou podstatu i tvar svých lásek věru,
ač dávno tlí, jsem uchoval!

Přeložil František Hrubín

1./ O čem vypráví obsah básně?

2./ Co je hlavním motivem? Najdi přímo slovo v textu:

3./ Ve kterém ročním období se odehrává děj? Dolož verši z textu:

4./ Proč je asi slovo „ příroda „ napsáno velkým písmenem? A proč má připojeno přídavné jméno „ velká“ ?

5./ Vypiš všechna podstatná jména, která jsou v textu s přírodou spjata :

6./ Najdi a vypiš slova, jež úzce doplňují slovo v názvu básně:

7./ Napiš slova nebo spojení, která jsou v kontrastu, vysvětli je:

8./ Najdi oslovení:

hyperbolu:

básnická slova:

hanlivá slova:

dějová slovesa:

přirovnání

9./ Urči druh rýmu a dolož příkladem rýmové dvojice:

Vymysli sám dvě vlastní rýmové dvojice:

10./ Kterými verši vyjadřuje autor lásku ke své milé? Jak bys vyjádřil sám jako básník, že máš někoho rád?

11./ Jakou myšlenkou ale jeho báseň končí? Přeješ si to také?

12./ Jaký slib je ale vyjádřen v závěru? Slíbil bys stejně?

12./ Jak vyjádříš tedy hlavní myšlenku celé básně? Zkus ji zveršovat.